

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

**ИНСТРУКЦИЈА
ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈНИХ ОБРАЗАЦА
ЗА КАМАТНИ РИЗИК У БАНКАРСКОЈ КЊИЗИ**

Бања Лука, јун 2024. године

На основу члана 5. став 1. тачка б. и члана 22. став 1. тачка ђ. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 59/13 и 04/17), члана 6. став 1. тачка б. и члана 22. став 4. тачка л. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/17), те члана 15. став 5. Одлуке о управљању каматним ризиком у банкарској књизи („Службени гласник Републике Српске“ број 06/24), директор Агенције за банкарство Републике Српске д о н о с и

ИНСТРУКЦИЈУ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈНИХ ОБРАЗАЦА ЗА КАМАТНИ РИЗИК У БАНКАРСКОЈ КЊИЗИ

Предмет

Члан 1.

- (1) Овим инструкцијама детаљније се прописује начин извјештавања у складу са одредбама Одлуке о управљању каматним ризиком у банкарској књизи (у даљем тексту: Одлука) и Упутства за примјену стандардизованог и поједностављеног стандардизованог приступа мјерењу каматног ризика у банкарској књизи (у даљем тексту: Упутство).
- (2) Све банке са сједиштем у Републици Српској, којима је Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) издала дозволу за рад, дужне су примјењивати одредбе ове инструкције.
- (3) Појмови који се користе у овој инструкцији дефинисани су Одлуком и Упутством.

Начин извјештавања Агенције

Члан 2.

- (1) Банка извјештава Агенцију о изложеношћу каматном ризику у банкарској књизи на сљедећим обрасцима:
 - 1) Процјена каматног ризика у банкарској књизи: ЕВК/НКП и промјене тржишне вриједности инструмената J01.00;
 - 2) Процјена осјетљивости по позицијама банкарске књиге J02.00;
 - 3) Процијењивање новчаних токова J05.00.
- (2) Банка попуњава извјештајне обрасце из става 1. овог члана збирно за све валуте исказано у извјештајној валути (КМ), и додатни образац за сваку појединачно значајну валуту из члана 2. став 1. тачка 7. Одлуке исказано у КМ.
- (3) Сматра се да је банка Агенцији уредно доставила извјештаје ако су испуњени сви сљедећи услови:
 - 1) Банка извјештаје из става 1. овог члана на кварталној основи доставља Агенцији. Рок за достављање извјештаја је 30 дана након истека извјештајног квартала, а за посљедњи квартал претходне године на основу коначних података најкасније до 5. марта текуће године;
 - 2) Сви извјештаји су заprimљени у Агенцији у прописаним роковима и прописаној извјештајној форми;
 - 3) Сви извјештаји које је доставила банка задовољили су прописане техничке захтјеве (формат достављања података, обиљежја и садржај извјештајне датотеке, кодове, поља, ознаке, слокове, начин достављања датотека и др.), те валидацијска правила дефинисана Упутством за електронско достављање података из области надзора пословања банака.
- (4) Сви извјештајни обрасци из става 1. овог члана достављају се Агенцији на појединачној и на консолидованој основи, у складу са прописима којима је регулисан надзор на консолидованој основи.

- (5) У обрасцима из става 1. овог члана вриједности се уносе са позитивним предзнаком, без обзира да ли је ријеч о имовини или обавезама, изузев у случају:
- 1) када је у појединачним обрасцима/пољима наведена другачија инструкција,
 - 2) у случају деривата гдје се пријављује нетирана позиција или
 - 3) у случају на примјер да је нето каматни приход у основном сценарију негативан (каматни расходи већи од каматних прихода).
- (6) За потребе ове инструкције, а ако се траже посебне информације о опцијама, примјењују се сљедећа правила:
- 1) уграђене опције (енгл. *embedded options*) исказаће се заједно са релевантним инструментом,
 - 2) изричите опције (енгл. *explicit options*) исказују се одвојено од инструмента као дериват, односно не исказују се заједно са инструментом који се штити.
- (7) За исказане податке у наведеним извјештајним обрасцима банка је дужна обезбиједити потпуну и поуздану аналитичку подршку која подржава исказане износе и структуру извјештајних података на референтни датум извјештавања и која представља вјеродостојну и поуздану подлогу уз извјештајне податке. Агенција може тражити додатну документацију, информације и податке којима банка детаљније образлаже исказане извјештајне податке, а које је банка дужна доставити Агенцији у одређеном року.
- (8) Ћелије означене сивом бојом се не попуњавају.

**Образац за процјену каматног ризика у банкарској књизи:
ЕВК/НКП и промјене тржишне вриједности инструмената (Ј01.00)**

Члан 3.

- (1) Образац за процјену каматног ризика у банкарској књизи садржи ниво и промјене економске вриједности капитала (ЕВК и ΔЕВК), ниво и промјене нето каматног прихода (НКП и ΔНКП), израчунате на начин прописане Упутством, као и ниво и промјене тржишне вриједности инструмената израчунате у складу са интерном методологијом, узимајући у обзир временски хоризонт од једне године и претпоставку статичког биланса стања.
- (2) У заглављу извјештаја банка попуњава поље „Коришћени приступ (СП/ПСП)“ у зависности да ли користи стандардизовани приступ („СП“) или поједностављени стандардизовани приступ („ПСП“).
- (3) Колона 010 (износ) овог обрасца попуњава се појединачно за значајне валуте дефинисане чланом 2. тачка 7. Одлуке исказано у КМ и збирно за све валуте исказано у КМ.
- (4) Промјене ЕВК, НКП и тржишне вриједности инструмената исказују се са позитивним или негативним предзнаком у зависности од саме промјене. Промјена (Δ) се рачуна као разлика између ЕВК/НКП/тржишне вриједности инструмената по појединачним сценаријима шокова и ЕВК/НКП/тржишне вриједности инструмената по основном сценарију.
- (5) Процјена промјене тржишне вриједности инструмената који се вреднују по фер вриједности изван хоризонта посматрања нето каматног прихода може се одразити на биланс успеха или директно на капитал (кроз извјештај о осталом укупном резултату). Банка исказује нето Δтржишне вриједности с обзиром на ефекте рачуноводства заштите, те искључујући ефекте ставки наведених у члану 5. став 2. тачка 1. Одлуке о израчунавању капитала банака. Износ и структура портфолија који је осјетљив на Δ тржишне вриједности одржавају се на истом нивоу замјеном инструмената који доспијевају са новим инструментима упоредивих карактеристика (као што су валута и номинални износ инструмента).
- (6) Редови 180-200 тренутно се неће попуњавати из разлога што се односе на валуте које нису побројане у члану 9. став 1. Упутства.

Инструкција за специфичне позиције

Колона	Правна основа и инструкција
010	Износ ΔЕВК и ΔНКП треба приказати и као износ и као рацио (на начин дефинисан у припадајућим редовима).

Ред	Правна основа и инструкција
010-090	Економска вриједност капитала
010	ΔЕВК са највећим негативним утицајем Члан 15. став 2. тачка 1. Одлуке и поглавље 2.1 Упутства Промјена економске вриједности капитала у смислу апсолутне вриједности шока са највећим негативним утицајем на економску вриједност капитала (по шест сценарија каматних шокова). У овом реду приказује се вриједност шока са највећим негативним утицајем од вриједности приказаних у редовима 040-090.
020	Процент ΔЕВК са највећим негативним утицајем Члан 15. став 2. тачка 1. и став 3. Одлуке и члан 13. став 3. Упутства Процент израчунат као однос вриједности из реда 010 и основног капитала банке.
030-090	ЕВК у основном и супервизорским сценаријима шока
030	Ниво ЕВК у основном сценарију Вриједност економске вриједности капитала у основном сценарију на референтни датум.
040	ΔЕВК у случају сценарија: паралелни шок раста Промјена економске вриједности капитала у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 1. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 1. Упутства.
050	ΔЕВК у случају сценарија: паралелни шок пада Промјена економске вриједности капитала у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 2. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 2. Упутства.
060	ΔЕВК у случају сценарија: шок поравнања Промјена економске вриједности капитала у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 3. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 3. Упутства.
070	ΔЕВК у случају сценарија: шок нагиба Промјена економске вриједности капитала у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 4. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 4. Упутства.
080	ΔЕВК у случају сценарија: шок раста краткорочних каматних стопа Промјена економске вриједности капитала у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 5. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 5. Упутства.
090	ΔЕВК у случају сценарија: шок пада краткорочних каматних стопа Промјена економске вриједности капитала у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 6. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 6. Упутства.
100-140	Нето каматни приход
100	ΔНКП са највећим негативним утицајем Члан 15. став 2. тачка 2. Одлуке и поглавље 2.2 Упутства Промјена нето каматног прихода у смислу апсолутне вриједности шока са највећим негативним утицајем на нето каматни приход (по два сценарија каматних шокова). У овом реду приказује се вриједност шока са највећим негативним утицајем од вриједности приказаних у редовима 130-140.
110	Процент ΔНКП са највећим негативним утицајем Члан 15. став 2. тачка 2. и став 4. Одлуке и члан 20. став 3. Упутства Процент израчунат као однос вриједности из реда 100 и основног капитала банке.
120-140	НКП у основном и супервизорским сценаријима шока
120	Ниво НКП у основном сценарију Вриједност нето каматног прихода у основном сценарију на референтни датум.
130	ΔНКП у случају сценарија: паралелни шок раста Промјена нето каматног прихода у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 1. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 1. Упутства.

140	ΔНКП у случају сценарија: паралелни шок пада Промјена нето каматног прихода у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 2. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 2. Упутства.
150-170	Промјене тржишне вриједности инструмената Промјене у основном и супервизорским сценаријима шока
150	Ниво тржишне вриједности инструмената у основном сценарију Тржишна вриједност инструмената у основном сценарију на референтни датум.
160	Δ тржишне вриједности у случају сценарија: паралелни шок раста Промјена тржишне вриједности инструмената у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 1. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 1. Упутства.
170	Δ тржишне вриједности у случају сценарија: паралелни шок пада Промјена тржишне вриједности инструмената у складу са сценаријем из члана 14. став 4. тачка 2. Одлуке и члан 2. став 3. тачка 2. Упутства.
180-200	Остале валуте: Величина каматног шока
180	Паралелни шок <i>Није тренутно примјењиво.</i>
190	Краткорочни шок <i>Није тренутно примјењиво.</i>
200	Дугорочни шок <i>Није тренутно примјењиво.</i>

Образац Процјена осјетљивости по позицијама банкарске књиге (J02.00)

Члан 4.

- Образац Процјена осјетљивости по позицијама банкарске књиге попуњава се појединачно за значајне валуте дефинисане чланом 2. тачка 7. Одлуке исказано у КМ и збирно за све валуте исказано у КМ.
- Приликом попуњавања овог обрасца детаљније се приказује утицај супервизорског теста нетипичних вриједности на појединачне позиције банкарске књиге банке, укључујући бихевиоралне и аутоматске опције везане за појединачне позиције.

Инструкција за специфичне позиције

Колона	Правна основа и инструкција
010	Износ У овој колони уноси се књиговодствена вриједност припадајућих инструмената на начин дефинисан чланом 5. став 1. Инструкције за финансијско извјештавање.
020	Трајање н/а
030-090	Економска вриједност капитала
030	Ниво ЕВК – основни сценарио Износ описан у {J01.00, r030} рашчлањен по припадајућим редовима.
040	ΔЕВК - паралелни шок раста Износ описан у {J01.00, r040} рашчлањен по припадајућим редовима.
050	ΔЕВК - паралелни шок пада Износ описан у {J01.00, r050} рашчлањен по припадајућим редовима.
060	ΔЕВК - шок поравнања Износ описан у {J01.00, r060} рашчлањен по припадајућим редовима.
070	ΔЕВК - шок нагиба Износ описан у {J01.00, r070} рашчлањен по припадајућим редовима.
080	ΔЕВК - шок раста краткорочних каматних стопа Износ описан у {J01.00, r080} рашчлањен по припадајућим редовима.
090	ΔЕВК - шок пада краткорочних каматних стопа Износ описан у {J01.00, r090} рашчлањен по припадајућим редовима.
100-120	Нето каматни приход
100	Ниво НКП – основни сценарио Износ описан у {J01.00, r120} рашчлањен по припадајућим редовима.

110	ΔНКП - паралелни шок раста Износ описан у {J01.00, r130} рашчлањен по припадајућим редовима.
120	ΔНКП - паралелни шок пада Износ описан у {J01.00, r140} рашчлањен по припадајућим редовима.
130-150	Тржишна вриједност инструмената
130	Ниво тржишне вриједности - основни сценарио Износ описан у {J01.00, r150} рашчлањен по припадајућим редовима.
140	Δтржишне вриједности - паралелни шок раста Износ описан у {J01.00, r160} рашчлањен по припадајућим редовима.
150	Δтржишне вриједности - паралелни шок пада Износ описан у {J01.00, r170} рашчлањен по припадајућим редовима.

Ред	Правна основа и инструкција
010	УКУПНА КАМАТНО ОСЈЕТЉИВА ИМОВИНА У овом реду се приказује сва каматно осјетљива имовина банке у складу са чланом 2. Упутства, без обзира на њен рачуноводствени третман.
020	од чега: аутоматска опционалност У овом реду се приказује допринос (на страни имовине) свих уграђених и експлицитних аутоматских опција мјерењу каматног ризика у супервизорском тесту нетипичних вриједности, без обзира на рачуноводствени третман.
030	Централна банка У овом реду приказује се онај износ на рачуну резерви код Централне банке БиХ који је каматно осјетљив.
040	Међубанкарске позајмице и дати депозити У овом реду приказује се износ новчаних средстава, депозита по виђењу и орочених депозита код банака.
050	Кредити и остала потраживања У овом реду приказују се сви дужнички инструменти, изузев дужничких хартија од вриједности. Овај ред не укључује изложености приказане у редовима 030 и 040 и представља збир редова 080, 100 и 110.
060	Од чега: фиксна каматна стопа <i>Тренутно се не попуњава.</i>
070	Од чега: неквалитетни кредити и остала потраживања <i>Тренутно се не попуњава.</i>
080	Становништво У овом реду приказују се кредити и остала потраживања према становништву, гдје појам становништво има исто значење као у Одлуци о управљању ризиком ликвидности.
090	Од чега: обезбијеђено стамбеним некретностима <i>Тренутно се не попуњава.</i>
100	Правна лица, изузев финансијских клијената У овом реду приказују се кредити и остала потраживања према правним лицима који нису финансијски клијенти, а гдје појам правног лица подразумева клијента који не испуњава услове дефиниције становништва.
110	Финансијски клијенти У овом реду приказују се кредити и остала потраживања према финансијским клијентима у складу са дефиницијом из члана 2. тачка 17. Одлуке о о управљању ризиком ликвидности, изузев банака.
120	Дужничке хартије од вриједности У овом реду приказују се све дужничке хартије од вриједности у власништву банке.
130	Од чега: фиксна каматна стопа <i>Тренутно се не попуњава.</i>
140	Деривати – рачуноводство заштите У овом реду приказују се деривати којима се штити каматно осјетљива имовина.
150	Од чега: фиксна каматна стопа <i>Тренутно се не попуњава.</i>

160	Заштита дужничких хартија од вриједности <i>Тренутно се не попуњава</i>
170	Заштита остале имовине <i>Тренутно се не попуњава</i>
180	Остало У овом реду приказује се сва остала каматно осјетљива имовина која не испуњава услове за распоређивање у претходне редове.
190	Ванбилансна актива Ванбилансне ставке из Прилога 1. Одлуке о израчунавању капитала банака које су каматно осјетљиве. Ванбилансне изложености са фиксном каматном стопом у складу са чланом 4. Упутства такође се укључују у овај ред. Одобрене кредитне линије се извјештавају као комбинација кратке и дуге позиције. Банка исказује дугу позицију када је обавеза настала и кратку позицију када се очекује повлачење кредита. Дуге позиције се исказују као актива, а кратке позиције као пасива.
200	УКУПНЕ КАМАТНО ОСЈЕТЉИВЕ ОБАВЕЗЕ У овом реду се приказују све каматно осјетљиве обавезе банке у складу са чланом 2. Упутства, без обзира на њихов рачуноводствени третман.
210	од чега: аутоматска опционалност У овом реду се приказује допринос (на страни обавеза) свих уграђених и експлицитних аутоматских опција мјерењу каматног ризика у супервизорском тесту нетипичних вриједности, без обзира на рачуноводствени третман.
220	Централна банка н/а
230	Међубанкарске обавезе и примљени депозити У овом реду приказује се износ примљених новчаних средстава, депозита по виђењу и орочених депозита банака.
240	Издате дужничке хартије од вриједности У овом реду приказује се износ дужничких хартија од вриједности издатих од стране банке.
250, 280, 320, 360, 400, 430, 480	Од чега: фиксна каматна стопа <i>Тренутно се не попуњава.</i>
260	Од чега: инструменти додатног основног или допунског капитала <i>Тренутно се не попуњава.</i>
270	Трансакциони депозити становништва без уговореног рока доспијећа У овом реду приказује се износ трансакционих депозита становништва без уговореног рока доспијећа на начин како су депозити дефинисани чланом 2. тачка 28. Одлуке и чланом 5. став 1. тачка 1. подтачка 1. Упутства.
290, 330, 370	Од чега: константна компонента У овом реду приказује се износ константне компоненте стабилних депозита на начин дефинисан чланом 2. тачка 31. Одлуке и чланом 5. Упутства.
300, 340, 380	Од чега: изузето из петогодишњег ограничења <i>Тренутно се не попуњава.</i>
310	Нетрансакциони депозити становништва без уговореног рока доспијећа У овом реду приказује се износ нетрансакционих депозита становништва без уговореног рока доспијећа на начин како су депозити дефинисани чланом 2. тачка 29. Одлуке и чланом 5. став 1. тачка 1. подтачка 2. Упутства.

350	Депозити правних лица без уговореног рока доспијећа, изузев финансијских клијената У овом реду приказује се износ депозита правних лица без уговореног рока доспијећа, изузев депозита финансијских клијената на начин како су депозити дефинисани чланом 5. став 1. тачка 2. подтачка 2. Упутства.
390	Депозити финансијских клијената без уговореног рока доспијећа У овом реду приказује се износ депозита финансијских клијената (изузев банака) без уговореног рока доспијећа на начин како су депозити дефинисани чланом 5. став 1. тачка 2. подтачка 1. Упутства.
410	Од чега: оперативни депозити дефинисани Одлуком о управљању ризиком ликвидности У овом реду приказују се депозити без уговореног рока доспијећа који испуњавају услов дефинисан чланом 38. став 1. тачка 1. Одлуке о управљању ризиком ликвидности.
420	Орочени депозити У овом реду приказују се депозити са уговореним роком доспијећа. Овај ред не укључује изложености у редовима 220 и 230 и представља збир редова 440, 450 и 460.
440	Становништво У овом реду приказују се орочени депозити становништва.
450	Правна лица, изузев финансијских клијената У овом реду приказују се орочени депозити правних лица, изузев финансијских клијената.
460	Финансијски клијенти У овом реду приказују се орочени депозити финансијских клијената.
470	Деривати – рачуноводство заштите У овом реду приказују се деривати којима се штите каматно осјетљиве обавезе.
490	Заштита дужничких хартија од вриједности <i>Тренутно се не попуњава.</i>
500	Заштита осталих обавеза <i>Тренутно се не попуњава.</i>
510	Остало У овом реду приказују се све остале каматно осјетљиве обавезе које не испуњавају услове за распоређивање у претходне редове.
520	Ванбилансна пасива Ванбилансна пасива укључује ставке као што су каматно осјетљиве обавезе по кредитима. Потенцијалне обавезе се извјештавају као комбинација кратке и дуге позиције. У случају када постоји уговорена линија са другом банком, банка исказује дугу позицију када се очекује повлачење средстава и кратку позицију када је обавеза настала (на датум уговарања). Дуге позиције се исказују као актива, а кратке позиције као пасива.
530	Остали деривати (нетирана имовина/обавезе) У овом реду приказују се каматни деривати који нису под режимом рачуноводства заштите, али служе заштити од каматног ризика у банкарској књизи.
540-640	БИЉЕШКЕ
540	Нето каматно осјетљива позиција у дериватима У овом реду приказује се нето допринос свих каматних деривата у банкарској књизи, односно деривата из редова 140, 470 и 530.
550	Укупна нето каматно осјетљива позиција - без деривата У овом реду приказује се допринос свих каматно осјетљивих позиција у банкарској књизи укључујући ванбилансне ставке, изузев деривата.

560	Укупна нето каматно осјетљива позиција- са дериватима У овом реду приказује се допринос свих каматно осјетљивих позиција у банкарској књизи укључујући ванбилансне ставке и деривате.
570	Укупна имовина са утицајем на тржишну вриједност инструмената У овом реду приказује се имовина гдје је промјена тржишне вриједности релевантна за биланс успјеха или капитал, искључујући деривате приказане у реду 530.
580	Дужничке хартије од вриједности У овом реду приказују се дужничке хартије од вриједности гдје је промјена тржишне вриједности релевантна за биланс успјеха или капитал.
590	Деривати У овом реду приказују се деривати, укључујући деривате под режимом рачуноводства заштите, искључујући оне који штите позиције по амортизованом трошку.
600	Остало У овом реду приказује се остала имовина по фер вриједности, заједно са осталом имовином по амортизованом трошку која је предмет фер вриједности рачуноводства заштите.
610	Укупне обавезе са утицајем на тржишну вриједност инструмената У овом реду приказују се обавезе гдје је промјена тржишне вриједности релевантна за биланс успјеха или капитал, искључујући деривате приказане у реду 530.
620	Издате дужничке хартије од вриједности У овом реду приказују се издате дужничке хартије од вриједности гдје је промјена тржишне вриједности релевантна за биланс успјеха или капитал.
630	Деривати У овом реду приказују се деривати, укључујући деривате под режимом рачуноводства заштите, искључујући оне који штите позиције по амортизованом трошку.
640	Остало У овом реду приказују се остале обавезе по фер вриједности, заједно са осталим обавезама по амортизованом трошку које су предмет фер вриједности рачуноводства заштите.

Образац Процијењивање новчаних токова (Ј05.00)

Члан 5.

- Образац Процијењивање новчаних токова попуњава се појединачно за значајне валуте дефинисане чланом 2. тачка 7. Одлуке исказано у КМ и збирно за све валуте исказано у КМ.
- Предметни образац се попуњава узимајући у обзир бихевиоралне претпоставке у основном сценарију (занемарујући аутоматске опције).
- У случају деривата банка ће приказати нето износ новчаних токова (без дијелења на компоненту наплате/плаћања). За деривате којима се штити имовина, дуга позиција (актива) деривата ће се посматрати са позитивним предзнаком, кратка позиција (обавеза) ће се посматрати са негативним предзнаком када се рачуна нето позиција по временском разреду. Изузетак од овог правила односи се на случај када је купон примаоца фиксиран у окружењу негативне каматне стопе, у којем случају се посматра са негативним предзнаком иако је ријеч о дијелу дуге позиције. Обрнуто важи у случају деривата којима се штите обавезе.
- Инструкција за редове предметног извјештаја одговара описаној у члану 4. ове инструкције.

Инструкција за специфичне позиције

Колона	Правна основа и инструкција
010, 260	Износ У ову колону уноси се преостала вриједност главнице припадајућих инструмената на референтни датум.
020-030 270-280	% са уграђеном аутоматском опционалношћу

020, 270	Купљена Процент вриједности исказан у колони 010 и 260 који се односи на купљене аутоматске каматне опције. Опционалност може проистећи из самосталних инструмената које је банка купила (укључујући прагове енгл. <i>caps, floors</i> и своп опције енгл. <i>swaptions</i>) или бити „уграђена“ у уговорне услове других стандардних банкарских производа. Уграђене аутоматске опције каматне стопе ће се приказати у оквиру самог инструмента из којих простичу (било имовина или обавезе). Експлицитне аутоматске опције стопе ће се приказати као деривативни инструменти. Уграђене аутоматске купљене опције укључују: у случају позиција са промјенљивом каматном стопом: купљене доње прагове (енгл. <i>floors</i>) над дужничким инструментима (кредити или дужничке хартије од вриједности) са промјенљивом каматном стопом; купљене горње прагове (енгл. <i>caps</i>) над издатим дужничким хартијама од вриједности са промјенљивом каматном стопом итд. у случају позиција са фиксном каматном стопом: дужничке хартије од вриједности (актива) са фиксном каматном стопом са могућношћу пријевремене наплате за банку; издате дужничке хартије од вриједности са фиксном каматном стопом са опцијом пријевремене отплате од стране банке. Експлицитне аутоматске купљене опције су деривати који укључују: експлицитно купљене доње и горње прагове (енгл. <i>floors</i> и <i>caps</i>); експлицитно купљене своп опције (енгл. <i>swaption payer</i>) гдје банка има право ући у своп каматних стопа плаћајући фиксну, примајући промјенљиву стопу и обрнуто (енгл. <i>swaption receiver</i>).
030, 280	Продата Процент вриједности исказан у колони 010 и 260 који се односи на продате аутоматске каматне опције. Опционалност може проистећи из самосталних инструмената које је банка продала (укључујући прагове енгл. <i>caps, floors</i> и своп опције енгл. <i>swaptions</i>) или бити „уграђена“ у уговорне услове других стандардних банкарских производа. Уграђене аутоматске опције каматне стопе ће се приказати у оквиру самог инструмента из којих простичу (било имовина или обавезе). Експлицитне аутоматске опције стопе ће се приказати као деривативни инструменти. Уграђене аутоматске продате опције укључују: у случају позиција са промјенљивом каматном стопом: продате горње прагове (енгл. <i>caps</i>) над дужничким инструментима (кредити, хартије од вриједности) са промјенљивом каматном стопом . продате доње прагове (енгл. <i>floors</i>) над издатим дужничким хартијама од вриједности са промјенљивом каматном стопом итд; у случају позиција са фиксном каматном стопом: дужничке хартије од вриједности (актива) са фиксном каматном стопом са могућношћу раније отплате од стране емитента; продате доње прагове за депозите без уговореног рока доспијећа и орочене депозите; издате дужничке хартије од вриједности са фиксном каматном стопом са могућношћу пријевремене наплате од стране купца тих хартија. Експлицитне аутоматске продате опције су деривати који укључују: експлицитно продате доње и горње прагове (енгл. <i>floors</i> и <i>caps</i>); експлицитно продате своп опције (енгл. <i>swaption receiver</i>) гдје банка има обавезу ући у своп каматних стопа плаћајући фиксну, примајући промјенљиву стопу и обрнуто (енгл. <i>swaption payer</i>).
040 290	Предмет бихевиоралног моделирања % Процент вриједности исказан у колони 010 и 260 који се односи на бихевиорално моделирање, гдје вријеме и износ новчаних токова зависи од понашања клијената.

050 300	Просјечна пондерисана каматна стопа Просјечна каматна стопа на годишњој основи пондерисана износом главнице инструмената.
060 310	Просјечна пондерисана рачност (уговорена) Просјечна рачност мјерена у годинама пондерисана износом главнице инструмената.
070-250 320-390	Временски разреди У припадајућим колонама банка ће приказати будуће новчане токове (главницу и камату) у зависности од примјене предметних чланова Упутства који дефинишу захтјеве за основни сценарио. Новчани токови од марже инструмената са уговореном промјенљивом каматном стопом распоређују се у временске разреде инструмената са фиксном каматном стопом. Аутоматске каматне опције (било експлицитне или уграђене) се изостављају из распоређивања новчаних токова по инструментима за који су везани/уграђени. Деривати који нису аутоматске каматне опције стопе ће се конвертовати у позиције у припадајућем односном инструменту и подијелити на позиције плаћања и наплате (кратке и дуге позиције) у самом инструменту. Износи који ће се користити су износи главнице основног или замишљеног инструмента. Фјучерс и форвард уговори укључујући каматне форварде ће се третирати као комбинација кратких и дугих позиција. Приликом приказивања новчаних токова деривата који нису аутоматске каматне опције, банка узима у обзир став 3. овог члана.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 6.

- (1) Ова инструкција ступа на снагу осмог дана од дана доношења и објављује се на службеној интернет страници Агенције, а примјењује се од датума 30.06.2025. године.
- (2) Банка је дужна да прве извјештаје у складу са одредбама ове инструкције достави са извјештајним датумом 30.06.2025. године.
- (3) Са почетком примјене ове инструкције престаје важити Упутство за примјену одлуке о управљању каматним ризиком у банкарској књизи бр. Д-11/17.
- (4) Извјештаје које банка сачињава у складу са актом из става 3. овог члана, банка је дужна достављати до 31.12.2025. године.

Број: Д-19/24

Дана, 20.06.2024. год.

Директор

Срђан Шупут